

Kişilik İnşasında Din Faktörünün Etkisinin Bir Kadın Üzerinden İncelenmesi: Bezmialem Valide Sultan

Handan Zülal Ersoy

<https://orcid.org/0009-0008-1527-553X> | handanzlal.ersoy79@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Kişilik, insanın doğuştan getirdiği özelliklerle dış dünya ile etkileşime başladığı andan itibaren ortaya koyduğu tutum ve davranışlar bütünüdür. Bu tutum ve davranışların tutarlılığı insanın aklıyla sağlamlaştırdığı iradesi ile mümkündür. İnsanın akıl yetisi doğuştan getirdiği özellikleri barındırır da çevreyle etkileşime geçtiği andan itibaren bunu kullanma şekli davranışlarının iradi olup olmadığını ortaya koyar. Hem içsel hem de dışsal olgu olan din bu özelliği gereği insanın davranışlarının iradi olmasına etki eden faktörlerden biridir. Bu nedenle din insanın kişilik inşasına da yardımcı olur. Dinin bu yardımcı rolü özellikle insanın çocukluk ve ergenlik dönemlerinde etkilidir. İlerleyen dönemlerinde ise kriz anlarında etkinliği ortaya çıkar. Cinsiyetlerin krizleri, din faktörü yardımıyla yönetimleri farklılık gösterir. Kadının kişilik inşasında ve kriz anlarında dinden yararlanmasının etkinliği araştırılması gereken bir konudur. Kişiliğin inşasına ilişkin literatür çalışmalarında cinsiyet üzerinden yapılan araştırmalarda, özel bir şahıs üzerinden kadın değerlendirilmesi ile karşılaşılmadı. Bu konuda eksik kalan alana katkı sağlamak amacıyla olumlu kontrolcü güç olarak dinin kişilik inşasındaki etkileri kadın üzerinden değerlendirildi. Kadının ruhsal dünyasında dini faktörlerin etkinliği daha fazladır. Kadın mizacının erkek mizacına göre daha yumuşak olması bu duruma etkindir. Bu yumuşak mizaç dezavantaj gibi görünse de samimi teslimiyeti doğurur. Bu teslimiyet bütüncül kişilik inşasının ekşi mayasıdır. Hayatı farklı dinlerin etkisinde dönemler barındıran Bezmialem Valide Sultan bu bağlamda ele alındı. Kişiliği inşa süreci araştırıldı. Çocukluk ve ergenlik dönemine etki eden farklı inançlar, farklı kültürel yapılar değerlendirildi. Hayatı boyunca edindiği kimliklerle kişiliğini bütüncül bir yapıya ulaştırması üzerinde duruldu. Özellikle din etkisiyle yaptığı hayır faaliyetleri ele alınarak inceleme yapıldı. Bezmialem Valide Sultan'ın bu faaliyetlerinden örnekler seçildi. Bu örnek faaliyetlerden bir kısmı; Vakıf Gureba Hastanesi, Darülmaarif, Dolmabahçe Camii, Galata Köprüsü ve Terkos Gölü'dür. Din kaynaklı hayırseverlik duygusu ile toplumun her kesimine dini olgu olan vakıf müessesesi ile ulaşması üzerinden kişiliğini inşası bilimsel açıdan değerlendirildi. Çalışmada nitel araştırma yöntemi olan dokümanların incelenmesi tekniği kullanıldı. Konuyla ilgili birincil ve ikincil el kaynakların incelenmesi yapıldı. Bezmialem Valide Sultan'ın kişiliğini inşasında; dinin etkisinin olumlu olduğu görüldü. Kişilik inşasında din merkeze alındığında sonuçların

tutarlı ve kalıcı olduğu Bezmialem Valide Sultan'ın yaptırdığı hayır vakıflarıyla tespit edildi. Kişilik inşasında kadında, dinin etkisinin pozitif yönde olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar Kelimeler

Din Psikolojisi, Kişilik İnşası, Din, Kadın, Bezmialem Valide Sultan.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Kişilik İnşasında Din Faktörünün Etkisinin Bir Kadın Üzerinden İncelenmesi: Bezmialem Valide Sultan" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	08.07.2023
Kabul Tarihi	07.08.2023
Yayın Tarihi	10.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sosyal ve Davranış Bilimleri, Psikoloji
Araştırma Alanı	Din Psikolojisi
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/384
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	7. Oturum - 27 Ağustos 2023 Pazar 15:00 - 16:10
Telif Hakkı	© 2023 Handan Zülal Ersoy. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayıncı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Ersoy, Handan Zülal. "Kişilik İnşasında Din Faktörünün Etkisinin Bir Kadın Üzerinden İncelenmesi: Bezmialem Valide Sultan". <i>TSBS Bildiriler Dergisi</i> 3 (2023), 75-78. https://doi.org/10.55709/TSBSBildirilerDergisi.384

Examining the Effect of Religion Factor on Self-Construction on A Woman: Bezmialem Valide Sultan

Handan Zülal Ersoy

 <https://orcid.org/0009-0008-1527-553X> | handanzlal.ersoy79@gmail.com

Master's Student, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

Personality is the whole of attitudes and behaviors that people reveal from the moment they interact with the outside world with their innate characteristics. The consistency of these attitudes and behaviors is the possible with will of men, which they strengthen with their minds. Although men's mental ability contains innate features, the way they use it from the moment they interact with the environment reveals whether their behavior is voluntary or not. Religion, which is both an internal and an external phenomenon, is one of the factors affecting the will of human behavior due to this feature. For this reason, religion also helps in the construction of a person's personality. This auxiliary role of religion is especially effective during childhood and adolescence. In the following periods, its effectiveness emerges in times of crisis. The crises of sexes differ in their management with the help of the religion factor. The effectiveness of women's use of religion in self-construction and in times of crisis is an issue that needs to be investigated. In the literature studies on self-construction, in the research made on gender, the evaluation of women through a private person was not encountered. In order to contribute to the missing area in this regard, the effects of religion as a positive controlling power on self-construction were evaluated through women. Religious factors are more effective in the spiritual world of women. The fact that the female temperament is softer than the male temperament is a factor in this situation. Although this soft temperament may seem like a disadvantage, it breeds sincere surrender. This surrender is the sourdough of holistic self-construction. Bezmialem Valide Sultan, whose life was influenced by different religions, was analyzed in this context. The self-construction process was investigated. Different beliefs and different cultural structures affecting childhood and adolescence were evaluated. It was focused on bringing her personality to a holistic structure with the identities she acquired throughout her life. In particular, an examination was made of the charitable activities she carried out under the influence of religion. Examples of these activities of Bezmialem Valide Sultan were selected. Some of these sample activities are Waqf Gureba Hospital, Darülmaarif, Dolmabahçe Mosque, Galata Bridge, and Terkos Lake. Her personality was evaluated scientifically on reaching every part of society with the waqf institution, a religious phenomenon, with her religious philanthropy emotion. In this study, the technique of examining documents, which is a qualitative research method, was used. A review of primary and secondary sources on the subject was made. It was seen that the effect of religion was positive in the construction of Bezmialem Valide Sultan's personality. When religion is the center of self-construction, it has been determined that the result is consistent and permanent with the charitable waqfs constructed by Bezmialem Valide

Sultan. It has been concluded that the effect of religion is positive in self-construction in women.

Keywords

Psychology of Religion, Self-Construction, Religion, Woman, Bezmialem Valide Sultan.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Examining the Effect of Religion Factor on Self-Construction on A Woman: Bezmialem Valide Sultan” presented at the Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-08
Accepted	2023-08-07
Published	2023-08-10
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Social and Behaviour Sciences, Psychology
Research Area	Religious Studies, Psychology of Religion
Conference	:
Title	3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/384
Location & Date	Online - 26-31 August 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 7 - August 27, 2023, Sunday 15:00 - 16:10
Copyright	© 2023 Handan Zülal Ersoy. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Ersoy, Handan Zülal. “Examining the Effect of Religion Factor on Self-Construction on A Woman: Bezmialem Valide Sultan”. <i>TSBS Proceedings Journal</i> 3 (2023), 75-78. https://doi.org/10.55709/TSBSBildirilerDergisi.384